

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมและคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนี้ สภาพการทำงาน ปัญหาและความต้องการ รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานหญิงที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทย โดยศึกษาจากแรงงานหญิงที่จบหลักสูตรการฝึกอบรมจากศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคกลางจังหวัดนนทบุรี 3 กลุ่ม คือ เจ้าของธุรกิจ หมอนวดแผนไทยบริการตามบ้าน และพนักงานนวดในศูนย์ฯ อย่างละ 20 คน รวม 60 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนาม ร่วมกับการสังเกตและสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอายุน้อยที่สุด 18 ปี มากที่สุด 57 ปี ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมในจังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร อาศัยในบ้านเช่า สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หย่ากับสามี อาชีพเดิม คือ รับจ้างทั่วไป เลือกประกอบอาชีพนวดแผนไทย เพราะเป็นอาชีพอิสระ กลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการส่วนใหญ่เปิดร้านตั้งแต่เวลา 11.00-20.00 น. ไม่มีวันหยุดเนื่องจากมีลูกค้าเข้าร้านทุกวัน ต้องดูแลลูกค้าและจัดคิวให้พนักงานในร้าน กลุ่มหมอนวด แผนไทยที่ให้บริการตามบ้าน มีเวลาทำงานไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับลูกค้าที่เรียกไปใช้บริการ วันหยุดขึ้นอยู่กับความจำเป็นของตนเองเป็นหลัก พนักงานนวดในศูนย์ฯ ทำงานเป็นเวลา คือ 08.30-16.30 น. และสวมเครื่องแบบขณะปฏิบัติงาน โดยทางศูนย์ฯ จัดเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องรายได้และการลาหยุดต่าง ๆ

ปัญหาของกลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการ คือ พนักงานขาดความสามัคคี และอัตราค่าเช่าร้านซึ่งค่อนข้างแพง ปัญหาของกลุ่มที่ให้บริการตามบ้าน คือ ลูกค้าเลื่อนนัดโดยไม่โทรศัพท์บอกล่วงหน้า และเดินทางลำบากในฤดูฝน ปัญหาของพนักงานนวดในศูนย์ฯ คือ บางวันลูกค้ามาใช้บริการน้อย ความต้องการของกลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการ คือ ทำเลที่ตั้งของร้านที่ราคาไม่แพง พนักงานที่มีจรรยา-บรรณในวิชาชีพ กลุ่มที่ให้บริการตามบ้านต้องการให้ออกบัตรประจำตัวผู้ที่จบหลักสูตรนวดแผนไทย เพื่อป้องกันการถูกเหยียดหยามจากลูกค้าและมองว่าอาชีพนวดเป็นอาชีพค้าประเวณีแอบแฝง พนักงานนวดในศูนย์ฯ ต้องการเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม และยินดีจ่ายเงินสมทบร่วมกับศูนย์ฯ

ผู้ศึกษาเสนอแนะให้รัฐบาลกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติ เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทยให้ชัดเจน ขยายขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานตรวจแรงงาน จัดตั้งกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการประกอบธุรกิจนวดแผนไทย กำหนดรายได้ขั้นต่ำ และเปิดโอกาสให้

ผู้ประกอบการอาชีพנדแผนไทยเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม รณรงค์ให้สังคมปรับเปลี่ยนทัศนคติ และเห็นคุณค่าของผู้ที่ประกอบการอาชีพนดแผนไทย ส่งเสริมให้แรงงานเหล่านี้พัฒนาคุณสมบัติให้ สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้ และผู้ที่อยู่ในอาชีพเดียวกันควรช่วยกันสอดส่องดูแลเพื่อบิให้เกิดการ ประกอบอาชีพอื่นแอบแฝง

Abstract

This is a study on “Promotion and Protection of Traditional Thai Masseuses”. The objectives of the research were to study reason for choosing this occupation, work conditions, problems and needs as well as ways to promote and protect the masseuses. The data were collected from 60 graduates of the Central Welfare and Female Vocational Training Center in Nontaburi province. Twenty masseuses were owners of the parlour, 20 worked on calls in private homes and the rest worked at the Center. Questionnaire, observation and interview were used to collect the data. The data analysis was based on using percentage and average.

The findings were as follow:

The youngest age of the sample was 18 and the oldest was 57. The majority of the samples who came from Nontaburi and Bangkok lived in rented homes with grade 4 education and divorced. Their former occupation was casual labour. They became masseuses because it was considered as an independent occupation. Those who owned the parlour opened from 11.00-20.00 hours without holidays due to incoming customers, having to take care of them and having to assign the work to the staff. Those who worked on calls had no fixed working hours depending on the calls from the customers. They took time off when there was a need. Those who worked at the Center worked from 08.00-16.30, wearing uniform while performing the work. The Center had staff who looked after their payment and leaves.

Problems faced by the owners were lack of unity among staff and high rental rate of the premise. Problems faced by those working on calls were cancellation of appointment without prior notice, difficulty in travelling to homes during the rainy season. A problem faced by those working at the Center was that some days they had fewer customers. Needs of the owner included good location of the premise with cheaper rent, having sense of professionalism among staff. A need of those working on calls included having identification card for graduates of the training courses to prevent them from being looked down upon as prostitute in disguise. A need of those working at the

Center included wanting to join the Social Security scheme with willingness to pay for the contribution to the Center.

The researcher suggested that the government declare clear policy and directions to protect masseuses, expanded the scope and responsibility of the Labour Inspector, set up funds for lending to masseuses to expand their business, determined minimum wage and provided opportunity for the masseuses to join the Social Security scheme, conducted campaigns to change the society's attitude to see the worthiness of the masseuses, promoted their skills to enter the world market. The masseuses themselves should monitor their profession by not allowing other profession to smear their image.